

INACTIVATED INFLUENZA VACCINE

วัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อตาย สิ่งที่ควรทราบ 2009 - 2010

1. ทำไมต้องรับวัคซีน

ไขหวัดใหญ่ (flu) เป็นโรคที่ติดต่อได้อย่างกว้างขวาง โรคนี้เกิดจากเชื้อไวรัสที่ติดต่อกันจากบุคคลหนึ่งถึงบุคคลหนึ่งโดยแพร่จากการไอ จามหรือน้ำมูก อาการป่วยอื่น ๆ อาจมีอาการคล้ายคลึงกันทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นไขหวัดใหญ่ แต่อาการป่วยซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่เท่านั้นจึงจะเป็นไขหวัดใหญ่จริง ๆ ใคร ๆ ก็สามารถติดไขหวัดใหญ่ได้ แต่เด็กมีอัตราการติดเชื้อสูงสุด คนส่วนมากที่เป็นจะหายภายในสองสามวัน ไขหวัดใหญ่ทำให้เกิดอาการเช่น:

- มีไข้
- เจ็บคอ
- หนาวสั่น
- เมื่อยล้า
- ไอ
- ปวดศีรษะ
- ปวดกล้ามเนื้อ

บางคนเช่น ทารก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีปัญหาเรื่องสุขภาพบางชนิดอาจมีอาการป่วยหนัก ไขหวัดใหญ่อาจทำให้เกิดไขสูง และเกิดปอดบวม และทำให้โรคที่เป็นอยู่มีอาการหนักขึ้นได้ ทั้งอาจทำให้เด็กเกิดอาการท้องเสียและชักได้ในแต่ละปีมีผู้ที่เป็น ไขหวัดใหญ่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ประมาณ 226,000 คน และมีผู้เสียชีวิต 36,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ วัคซีนไขหวัดใหญ่สามารถป้องกันไม่ให้เป็นโรคนี้ได้

2. วัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อตาย

ขณะนี้มีการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ไขอยู่ 2 ชนิด:

1. วัคซีนชนิดที่เชื้อถูกฆ่าให้ตายแล้ว หรือ "flu shot" เป็นการฉีด เข้ากล้ามเนื้อ 2. วัคซีนชนิดที่เชื้อยังมีชีวิต (ทำให้อ่อนแอลง) เป็นชนิดพ่นจมูก วัคซีนชนิดนี้จะอธิบายในเอกสารข้อมูล เรื่องวัคซีนแยกต่างหาก

วัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่ตามฤดูกาลนี้สามารถป้องกันไขหวัดใหญ่ประจำปีได้แต่ไม่สามารถป้องกันไขหวัดใหญ่ H1N1 ที่กำลังระบาดอยู่ขณะนี้

เชื้อไวรัสไขหวัดใหญ่มักมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพราะเหตุนี้ วัคซีนไขหวัดใหญ่จึงถูกพัฒนาขึ้นทุกปี และแนะนำให้รับวัคซีนเป็นประจำทุกปี

ในแต่ละปีนักวิทยาศาสตร์พยายามจะบรรจุเชื้อไวรัสที่เป็นต้นเหตุให้เกิดไขหวัดใหญ่ในปีนั้นลงไป ในวัคซีน เมื่อเชื้อที่อยู่ในวัคซีนตรงกับเชื้อที่ระบาดอยู่ ก็จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดอาการป่วยหนักจากไขหวัดใหญ่ได้ แต่ถึงแม้เชื้อจะไม่ตรงกันก็ยังสามารถป้องกันได้บางส่วน แต่จะไม่ช่วยป้องกันอาการคล้ายไขหวัดใหญ่ที่เกิดจากไวรัสชนิดอื่น

ร่างกายจะเริ่มสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคประมาณสองสัปดาห์ หลังการฉีดและอาจมีประสิทธิผลยาวนานถึงหนึ่งปี

วัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดที่เชื้อตายแล้วบางอย่างจะใช้

ไธเมอโรซอล (thimerosal) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของสารปรอท (mercury) เพื่อเก็บรักษาเชื้อให้คงสภาพไว้ บางคนเชื่อว่าไธเมอโรซอลอาจเกี่ยวข้องกับปัญหาการพัฒนาระบบประสาทของเด็ก ในปี 2004 Institute of Medicine ตีพิมพ์รายงานสรุปโดยอ้างอิงถึงการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ว่าไม่มีหลักฐานอ้างอิงที่สัมพันธ์กัน วัคซีนไขหวัดใหญ่ที่ปลอดไธเมอโรซอลเริ่มมีใช้แล้ว

3. ใครควรได้รับวัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อตาย

ใครก็ตามที่ต้องการลดอาการป่วยหนักที่อาจเกิดขึ้นเมื่อได้รับเชื้อไขหวัดใหญ่หรือแพร่เชื้อไขหวัดใหญ่ให้กับผู้อื่น

เด็กที่มีอายุ 6 เดือนขึ้นไปและผู้สูงอายุทั้งหมด:

- เด็กทั้งหมดที่มีอายุตั้งแต่ 6 เดือนถึง 18 ปี
- ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป

บุคคลผู้มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดโรคแทรกซ้อนจากไขหวัดใหญ่ หรือผู้ที่ต้องการได้รับการรักษาเป็นพิเศษ:

- หญิงที่ตั้งครรภ์ในช่วงที่ไขหวัดใหญ่ระบาด
- บุคคลที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพเป็นระยะยาว ด้วยโรคเหล่านี้:
  - โรคหัวใจ - โรคไต - โรคตับ
  - โรคปอด - โรคที่เกิดความผิดปกติจากการเผาผลาญอาหารเช่นเบาหวาน
  - โรคหืด - โรคโลหิตจางและโรคโลหิตบกพร่องอื่น ๆ
- บุคคลที่มีระบบภูมิคุ้มกันต่ำอันเนื่องมาจาก:
  - เอชไอวี/เอดส์หรือโรคอื่นที่มีผลกระทบต่อระบบภูมิคุ้มกัน
  - การรักษาด้วยยาเป็นเวลานานเช่น ยาสเตียรอยด์
  - การรักษาโรคมะเร็งด้วยแสงเอกซเรย์หรือยา
- บุคคลที่มีความผิดปกติของกล้ามเนื้อหรือระบบประสาท (เช่น โรคลมชักหรืออัมพาต) ซึ่งทำให้เกิดปัญหาการหายใจหรือการกลืน
- บุคคลที่มีอายุระหว่าง 6 เดือนถึง 18 ปี ที่กำลังได้รับการรักษาด้วยยาแอสไพรินเป็นเวลานาน (บุคคลเหล่านี้ อาจเกิดโรคเรย์ ซินโดรมถ้าติดเชื้อไขหวัดใหญ่)
- บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้านพักคนชราที่ประกอบไปด้วยผู้มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง

ผู้ทำหน้าที่เลี้ยงดูหรืออาศัยอยู่กับบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดโรคแทรกซ้อนจากไขหวัดใหญ่:

- เจ้าหน้าที่ด้านการรักษาพยาบาล
- บุคคลในครอบครัวและผู้ดูแลเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 5 ปี
- บุคคลในครอบครัวและผู้ให้การดูแลแก่
  - ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป หรือ
  - ใครก็ตามที่มีโรคประจำตัวที่ทำให้เป็นผู้มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดโรคแทรกซ้อนเมื่อเป็นไขหวัดใหญ่

เจ้าหน้าที่ด้านการรักษาพยาบาลควรได้รับการฉีดวัคซีน ประจำปี สำหรับ:

- ท่านที่ให้บริการในชุมชน

- ท่านที่อาศัยอยู่ในหอพัก
- สถานควบคุมความประพฤติหรือต้องอยู่ในกลุ่มชนเพื่อเป็นการป้องกันภาวะระบาด
- ท่านที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งต้องเดินทางไปซีกโลกใต้ในระหว่างเดือนเมษายนถึงกันยายนหรือท่านที่เดินทางหรือจัดคณะทัวร์ไปยังประเทศเขตร้อนขึ้นในทุกฤดู

ใครก็ตามที่ต้องการลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาการป่วยจากไขหวัดใหญ่หรือแพร่เชื้อไขหวัดใหญ่ให้กับผู้อื่น ควรรับการฉีดวัคซีนนี้

4. เมื่อไหร่ที่ท่านควรรับวัคซีนไขหวัดใหญ่

ท่านควรรับการฉีดวัคซีนทันทีที่มีวัคซีน ปกติจะเป็นตอนฤดูใบร่วงและตรานใบที่พบการป่วยในชุมชนของท่าน ไขหวัดใหญ่มักระบาดในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคม แต่มีกระแสมากสุดในเดือนมกราคมหรือกุมภาพันธ์ แต่การรับการฉีดวัคซีนในเดือนธันวาคมหรือช้ากว่านั้นก็ยังสามารถได้รับประโยชน์จากวัคซีนได้

คนส่วนมากต้องฉีดวัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่เพียงครั้งเดียวในแต่ละปี สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบที่รับการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่เป็นครั้งแรก – หรือใครที่รับวัคซีนครั้งแรกเมื่อฤดูที่แล้วแต่รับวัคซีนเพียงครั้งเดียวควรรับวัคซีนอีก 2 ครั้ง ห่างกันอย่างน้อย 4 สัปดาห์จึงจะได้รับการป้องกันอย่างครบถ้วน

วัคซีนป้องกันไขหวัดใหญ่สามารถให้พร้อมกับวัคซีนชนิดอื่นได้ รวมถึงวัคซีนป้องกันโรคปอดบวม

5. บุคคลบางคนควรปรึกษาแพทย์ก่อนรับการฉีดวัคซีน

บางคนไม่ควรได้รับการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อตายหรือควรรอก่อน

- แจ้งให้แพทย์ทราบถ้าเคยมีอาการแพ้อย่างรุนแรง (ถึงขั้นเป็นอันตรายแก่ชีวิต) อาการแพ้ต่อวัคซีนไขหวัดใหญ่น้อยมาก
  - ไวรัสวัคซีนไขหวัดใหญ่เจริญเติบโตในไข่ คนที่แพ้ไข่อย่างรุนแรงไม่ควรฉีดวัคซีนชนิดนี้
  - ผู้ที่แพ้ส่วนผสมในวัคซีนต่าง ๆ ไม่ควรได้รับการฉีดวัคซีน
  - หากเคยฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่แล้วมีอาการแพ้อย่างรุนแรงต้องแจ้งให้แพทย์ทราบ
- แจ้งให้แพทย์ทราบถ้าท่านเคยมีประวัติเกี่ยวกับโรคกิลเลน-บาร์เร ซินโดรม (เป็นอัมพาตชนิดหนึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า GBS) ท่านสามารถฉีดวัคซีนได้แต่แพทย์ต้องเป็นผู้ตัดสินใจ
- บุคคลที่ป่วยปานกลางหรือรุนแรง ควรรอจนกว่าจะหายดีก่อนค่อยรับการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ กรุณาปรึกษาแพทย์หรือพยาบาลเกี่ยวกับการเลื่อนนัดฉีดวัคซีนใหม่ แต่ถ้ามีอาการป่วยเล็กน้อยสามารถรับการฉีดวัคซีนได้

6. ผลเสียจากวัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อตาย

วัคซีนก็เหมือนยารักษาโรคต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลเสียร้ายแรงได้ เช่นอาการแพ้อย่างรุนแรง โอกาสที่วัคซีนจะส่งผลเสียถึงขั้นเป็นอันตรายต่อชีวิตเป็นไปได้บ้าง

ปัญหาร้ายแรงที่จะเกิดจากการฉีดวัคซีนไขหวัดใหญ่ชนิดเชื้อตายที่เชื้อไวรัสถูกฆ่าแล้วมีน้อยมาก ดังนั้นท่านจะไม่ติดเชื้อไขหวัดใหญ่จากการฉีดวัคซีนนี้

ปัญหาเล็กน้อย:

- ระบบ แดง หรือบวมบริเวณที่ฉีด
  - เสียงแหมบ เจ็บตาหรือตาแดง ไอ คัด
  - มีไข้ ปวดเมื่อย
- ถ้าปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้น มักจะเริ่มไม่นานหลังฉีด แล้วควรหายภายใน 1-2 วัน

ปัญหาร้ายแรง:

- การแพ้ถึงขั้นเป็นอันตรายต่อชีวิตจะมีน้อยมาก ถ้าหากเกิดขึ้นจะปรากฏภายใน 2 - 3 นาที ถึง 2 - 3 ชั่วโมงหลังฉีด
- ในปี 1976 วัคซีนไขหวัดหมูเกี่ยวข้องกับโรคอัมพาตร้ายแรงที่เรียกกันว่า กิลเลน-บาร์เรซินโดรม (GBS) นับแต่นั้นมาวัคซีนไขหวัดใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์ ที่แน่ชัด กับโรคจีบีเอส อย่างไรก็ตามถ้ามีโอกาสเสี่ยงในการเป็นโรคจีบีเอสจากวัคซีนไขหวัดใหญ่ที่ใช้ในปัจจุบันจริง ๆ จากการประมาณกันไว้ว่าจะเกิด 1 - 2 รายในหนึ่งล้านคนที่ฉีดวัคซีนเท่านั้น ซึ่งมีโอกาสน้อยกว่าความเสี่ยงเป็นโรคไขหวัดใหญ่ชนิดร้ายแรง ซึ่งป้องกันได้ด้วยวัคซีน

7. ควรทำอย่างไรถ้ามีอาการแพ้อย่างรุนแรง

สิ่งที่ควรสังเกต

อาการผิดปกติต่าง ๆ เช่น มีไข้สูงหรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป อาการของการแพ้อย่างรุนแรงรวมทั้งการหายใจไม่สะดวก เสียงแหมบหรือหายใจมีเสียงดัง ลมพิษ ชีตขาว อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็ว หรือเวียนศีรษะ

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- โทรศัพทหาแพทย์หรือพาผู้ป่วยไปพบแพทย์ทันที
- บอกกับแพทย์ว่ามีอะไรเกิดขึ้น วันที่ เวลาที่เกิดขึ้น และวันที่ได้รับวัคซีน
- ขอใ้แพทย์ พยาบาลของท่าน หรือเจ้าหน้าที่การแพทย์เขียนรายงานเกี่ยวกับปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากวัคซีนในรูปแบบฟอร์ม(VAERS) หรือแจ้งโดยตรงผ่าน เว็บไซต์ของ VAERS ที่ www.vaers.hhs.gov หรือโทรศัพทแจ้งที่หมายเลข 1-800-822-7967 VAERS ไม่ได้ให้คำปรึกษาทางการแพทย์

8. โปรแกรมช่วยเหลือชดเชยสำหรับการได้รับอันตรายจากวัคซีนแห่งชาติ

ในกรณีที่ท่านหรือบุตรหลานของท่านมีอาการแพ้วัคซีนอย่างรุนแรง รัฐบาลกลางได้จัดโปรแกรมช่วยจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดจากผลกระทบจากวัคซีน

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมชดเชยสำหรับการได้รับอันตรายจากวัคซีนแห่งชาติ โทรถามได้ที่หมายเลข 1-800-338-2382 หรือเข้า ชมได้ที่เว็บไซต์

www.hrsa.gov/vaccinecompensation

9. ท่านจะเรียนรู้มากกว่านี้ได้อย่างไร

- สอบถามแพทย์หรือพยาบาลซึ่งสามารถให้เอกสารที่บรรจุอยู่ภายในกล่องวัคซีน หรือแนะนำแหล่งความรู้จากที่อื่นได้
- โทรถามกระทรวงสาธารณสุขท้องถิ่นหรือของรัฐ
- ติดต่อศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค (CDC):
  - โทร1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
  - เข้าชมเว็บไซต์ของ CDC ที่ www.cdc.gov/flu

DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION